इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ४४०५५ (४६६)

ग्रंथ नाम [illegible]ध

अश्वमेध

विषय क. पुराणे

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal ... and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

श्रीमंगळायनमाह

(1)

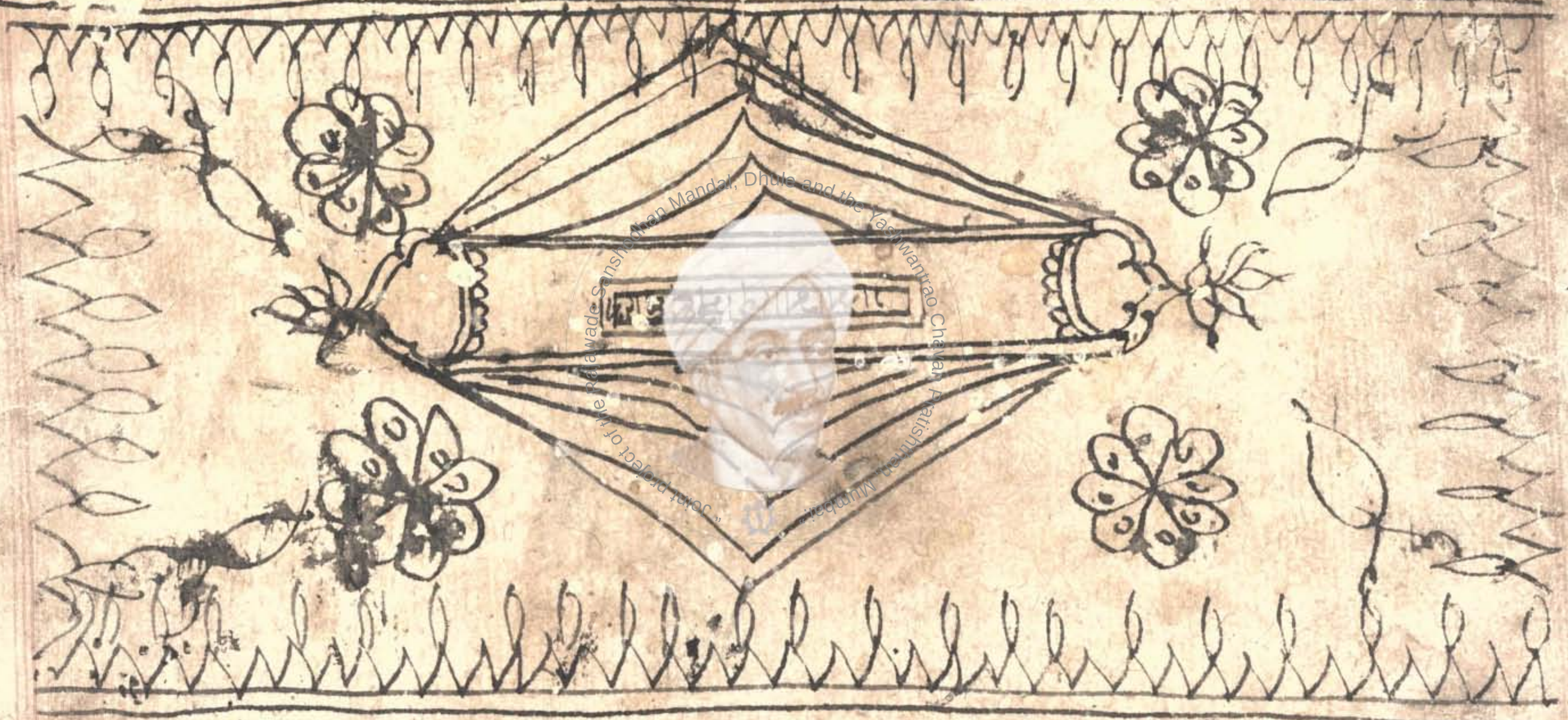

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

[illegible]पकनकोलिवासिदुख

" Joint project of Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

१ ।।श्रीगणेशायनमः।।श्रीसरस्वत्यैनमः।।श्रीगुरूभ्योनमः।।श्रीवेदपुरुषायनमः।।श्रीगो ।।२
।।पीळेश्वरायनमः।।श्रीवेदव्यासायनमः।।अथअश्वमेधलिख्यतेप्रारंभ।।जयज
(3) याजीगणपति।।ज्याचिवेदतुजध्याति।मुनिमहंतवंदिति।आविघ्ना लंबोदरा।।१।।
मगवंदुत्रिपुरारिसुंदरि।मजदिनावरिकृपाकरि।तुंआदिमायायोगेश्वरि।जिव्हा
ग्रिप्रगटतुं।।२।।श्रीकृष्णातुंचिमायबाप।कृष्णातुंचिगणगोत।कृष्णातुंचिव्यापका।
आभ्यंतरिमाझिया।।३।।श्रीगुरुसिशरणआतां।तोचुकविसंसारचिंता।मस्तकि
५।। हस्तठेवितां।तोभवसिंधुतरेल।।४।।आतांकथेचाआनंदु।सिद्धिपाववितागो ।।५
विंदु।तोचिपरिसाआनंदु।जेणेंभवसिंधुतरिजे।।५।।नानाआख्यापकरितां
चालि।विणापुस्तककरिधरली।[illegible]चिस्वामिणि।तिशारदानमियेलि
।।६।।तिनमिलिवागेश्वरि।तिप्रगटलिआभ्यंतरि।म्हणेसंतोषालिवैखरि।आतां
स्तुतिकरिश्रीसंताचि।।७।।संतमहंतउत्तम।जयासिहाचिलाभुसुखदुखस
म।तिह्मणतातिपूर्णप्रेम।आह्मिदिधलिकार्यकरि।।८।।रामचरणाचाप्रसाद।।
तोचिऐकाआनुवाद।पंडुनंदनाचाअश्वमेध।करितांगोविंदसारथि।।९।।द्वा

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai — joint project

(3A)

पारसिचेंकथासुत्र।कौरवधृतराष्ट्राचेपुत्र।पांडवपंडुचेपुत्र।येकगोत्रिपरियसा॥
॥१०॥तयासिपरस्परेंविरोधु॥करितांयेकमेकाचावधु।तिन्हिवारितांगोत्रसमंधु।
माहामारापेटले॥११॥तिवेळिकुरुक्षेत्र।जालेंकौरवनिक्षेत्र।उरलेंपांडवपवि
त्र।राज्यकरितातिनेमेसि॥१२॥रायापंडुचेकुमर।आतिबळियाडेमाहाविर॥
हास्तनापुरिंचेराज्यधर।सारंगधरसारथि॥१३॥सेवितआसेयुधिष्ठिरु।भिम
नकुळसहदेवधनुर्धरु।सर्वेबै[illegible]मारकरु।रुषिमुनिमहंत॥१४॥बैसवि
लेशास्त्रज्ञज्ञाते।विदविधविद्यास[illegible]जेते।धर्मकरिताहेविनंतिते।तेवेंम
हंतकायबोलिले॥१५॥तुम्हिकां[illegible]चिंतन।सुखदुखनिवारावयाका
रण।धर्मेंमांडिलेध्यान।तवजगजीवनपावला॥१६॥देखोनपंडुचेनंदन।क
शवयाधाविनलेआनिवंदन।म्हणतिआम्हासिराज्याचेमंडन।आमुचेमुख
रणगोविंद॥१७॥धर्मेपार्थेभिमेनमस्कारिलें।येरेंतिघातेंआलिंगिलें।जाउनि
सिंव्हासनिबैसविलें॥मगपुजिलेंश्रीहरिलासि॥१८॥धर्मम्हणेपरियसादेवा॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

॥आश्व॥ ॥५॥ (5) ॥मेध॥ ॥३॥

हेराज्यकरितांनावडेजिवा ॥ वधूनसरव्यातुलतभावा ॥ कायकरावाराज्यधर्मी ॥ १५ ॥
तवबोलिलाश्रिद्दलनाथ ॥ धर्मोतुंकेसाआइकुनिभ्रांत ॥ जिवविमारवितासमर्थ ॥
तुमच्याकेवाकेरूडा ॥ २० ॥ तुह्मिधरितआसामनि ॥ जिआह्मिमारिल्याआकराक्षो
णि ॥ तरिहेआणिरवाचिकरणि ॥ तुह्मिझनिमनिकल्पा ॥ २१ ॥ आह्मिमारिल्याआ
कराक्षोणि ॥ परितेआणिरवप्राणि ॥ ऐसेकल्पिसितुंझणि ॥ रायापरियसिध
र्मी ॥ २२ ॥ कार्यकर्तापैनिमित्या ॥ हेप्रसिद्धतिन्हिलोका ॥ तुह्मिसंशयधरालमिथ्या ॥
॥१३॥ जेकुरूक्षेत्रआह्मिकेले ॥ २३ ॥ येकआयुष्यपुरलियाजाति ॥ येकपरततियेक ॥१३॥
मरति ॥ कर्मोसारिखित्ति ॥ जेविंउरकेनरनराहाटघटिका ॥ २४ ॥ नित्यनिमि
त्यकर्मोसारिखें ॥ तुह्मितवेंआसाआणिखेवेरो ॥ ज्ञानलक्षणजाणावेमोडके ॥
वाचोनिआदृष्टेकर्मफळ ॥ २५ ॥ पाहेपांछायामंडपिसुत्रधारि ॥ बाहुल्यालाउनि
सुत्रदोरि ॥ आपणआत्मानिरंतरि ॥ काष्टाचेपरिचेतना ॥ २६ ॥ छायामंडपिसु
त्रधारि ॥ बाहुलिजुंसविलाउनिदोरि ॥ आपणआत्मानिरंतरि ॥ परितेकास

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. Joint project

(3A)

यान मिळिजे ॥ २७ ॥ ह्मणउनि तुह्मि राज्य करा सर्वथां ॥ न धरा आन मान आनि व्यथा ॥
ऐसे धर्मासि उपदेशिला ॥ तवं काय आपुर्व वर्तले ॥ २८ ॥ सहस्रसंख्या करि उदयां सु ॥ ते
सा जाला प्रकाशु ॥ किं तो तारकाक्षेत्रिचा रहसु ॥ किं प्रेम हंसु नदिचा ॥ २९ ॥ तैसा वे
दव्यासु पाराशराचा पुत्र ॥ तो येतां केसागमत ॥ किं ब्रह्मा विष्णु मूर्तिमंत ॥ किं चतु
र्वेद पुरुष हा ॥ ३० ॥ किं ते निर्गुण गुण [illegible] आले ॥ जैसें परब्रह्म आकार ले ॥ किं नि
र्विकार विकारिले ॥ हा कार ले समर्थ [illegible] ॥ किं चतुर्मुख विण चतुराननु ॥ किं च
तुर्भुज विण नारायेनु ॥ किं त्रिनेत्र [illegible] विण [illegible] नयनु ॥ कर्पुर गोर ज्ञान तसें ॥ ३२ ॥
पांडु पादुका सिद्धि दायका ॥ निरि [illegible] ले देखा ॥ उत्तरिया मिरवे क्षिरोदका ॥
यज्ञोपवित जानवसा ॥ ३३ ॥ द्वादश टिळे [illegible] चादेति ॥ रुद्राक्षाच्या माळा कंठि ॥ न
बोल वेसाचि स्थिति ॥ मिरवति तुळसिमंजुरि ॥ ३४ ॥ रत्ने झळकति मुगुटि ॥ स्वयंभ
कस्तुरिचा टिळा ललाटि ॥ देखानि उठे जगजेठि ॥ नमन साष्टांग घातले ॥ ३५ ॥
मग उठोनि युधिष्ठिरु ॥ बंधुसहित करि नमस्कारु ॥ ह्मणे हे तार्थ जाला थोरु ॥ जे

A joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

॥ आश्व ॥ ॥ मेध ॥
॥ ५ ॥ ॥ ५ ॥

(5)

येणें केलें वेदव्यासें ॥ ३६ ॥ आनेक रत्नखचित सिंह्यासनीं ॥ बैसविला करि धरूनी ॥
पुजिला चरण क्षाळन करूनी ॥ फळ गोदानें पुढें ठेविलें ॥ ३७ ॥ रत्नजडित सिंह्या
सनीं ॥ तिथें उपवेष्टित जाला ततक्षणीं ॥ कर्पुरासहित विडे देउनी ॥ मग विनवि
धर्मरावो ॥ ३८ ॥ तं वह्रतां जळि विनविला रे धर्मे ॥ ह्मणे तिहृ ह्या व्यासदेवा संभ्रम ॥
कांहीं सांगा जि धर्म उत्तम ॥ जेणें मेघःश्याम संतोषे ॥ ३९ ॥ ऐसा धर्म बोलिला ॥ तेणें
व्यास संतोषला ॥ मग तो विचार [illegible] लागला ॥ धर्म उत्तम परियेसा ॥ ४० ॥ ऐसें विच्या
रूनि वेगवत्तरू ॥ ऐसा धरिला विचार ह्मणे आश्वमेध यज्ञ करू ॥ आणि भवसिं ॥ ५ ॥ ॥ ५ ॥
धु तरिजे ॥ ४१ ॥ ति वेळि व्यास बोलिले वचना ॥ परियेसि धर्मा भीमसेना ॥ नकुळ
सहदेव अर्जुना ॥ धर्म ये कू आठवला ॥ ४२ ॥ तुह्मि करावा आश्वमेध ॥ यज्ञ उत्तम आ
णि प्रसिद्ध ॥ जेणें संतोषे गोविंद ॥ आणि भवसिंधु तरिजे ॥ ४३ ॥ यज्ञफळ सांगो
जरि सविस्तर ॥ तरि कथा पुढें आसे नागर ॥ संतोषला युधिष्ठिर ॥ सांगा जि
व्यासदेवा ॥ ४४ ॥ यिरूं ह्मणे येक घोडा ह्मासु ॥ पाहिजे सर्वोत्तमु ॥ चोपाइ आलोहि

(5A)

तसंभरसु। डोळे आरक्त विशाळ॥ ४५॥ सर्वगति जाणे। ऐसा वारु सोडने। भुमंडळि
चे राजे जिंकणे। मग मांडने आश्वमेध॥ ४६॥ पांच हि पडिले चिंतावर्तनि। ऐसा घोडा
न मिळे त्रिभुवनि। व्यासदेव बोलिले हासोनि। घोडा आहे श्यामकर्ण॥ ४७॥ येथोनि स्र
तयेक योजन। नगर भद्रावति जाण। गांव चोविस आनुमान। नगरि वस्ति परिये
सा॥ ४८॥ तिथें यवनास राजा राज्य करि। राव सुर्यवंशिच्या आवधारि। द्वादश योजना
चीत हरि। आगउ दुर्ग आवघउ॥ ४९॥ आगउ सात सस्पाताळासि। येक दिसपोवळि
या आकाशासि। प्रवेश नाहिं सुर्यकिरणासि। तिथें मनुष्यासि कें चारि घ॥ ५०॥ तिवेळि
व्यासासि धर्म बोलिला। तो घोडा त्या राजाकोठुन आला। मग वेदव्यास बोलिला
ते कारण सांगेन॥ ५१॥ तंव जयमुणि म्हणे जन्मेजया। बरवि पुसिके लि धर्मराया॥
ये रुप्रमाणे जि स्वामिया। तरि चि कथा सांगावि॥ ५२॥ इति श्रीमाहाभारते आश्वमेध आ
ख्याने व्यासदेव आगमणो नाम प्रथमोध्यायः॥ श्रीगोपाळकृष्णार्पणमस्तु॥ ७॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

आश्व ॥ २॥

(6)

॥ ५ ॥

॥श्रीगणेशायनमः॥ जयमुणिहोयसांगता॥ जन्मेजयराजाश्रोता॥ हरिचिकथाहोआतां॥
चित्तदेउनिपरियेसा॥ १॥ यरूह्मणेकोणेयेकेदिवसि॥ सूर्यकामिनहोतागगणेसि॥
तंवयोवनासाचेपोवळिसि॥ रथतयाचाआडकला॥ २॥ तेथेरथआडकला॥ सुर्यआ
रूणासिपुसोलागला॥ यिरेंव्रतांतसांगितला॥ योवनासाचेपोवळिचा॥ ३॥ तिवेळि
सुर्यखवळला॥ वज्रशास्त्रसोडिताजाला॥ पोवळिपाडुनगेला॥ रथतयाचा॥ ४॥ ऐसे
साकसुलागलापंथु॥ रथधडधडाआसिजातु॥ तंवमेरूचाप्रांतु॥ पावलातो॥ ५॥ ऐसा
॥ २ ॥ कोन्हियेकेदिवसि॥ राजायोवनासानिघालाम्याहाळिसि॥ तंवतेथेपोवळिसि॥ पडलें ॥ २ ॥
देखिले॥ ६॥ रावोप्रधानासिबोलिला॥ ह्याभारकैसामिरवला॥ मगभ्रमतभ्रमत
आला॥ येकदिसापोवळिसि॥ ७॥ रावोनगरप्रदेशिआला॥ दुःखभारेसिउभाठेला॥
मगआवलोकुलागला॥ येकदिसांवेपोवळिसि॥ ८॥ तंवपोवळिपाडिलिदेखेदृष्टि
सि॥ मगकोपलाप्रधानासि॥ ह्मणेमजपुढेनसांगसि॥ तंवप्रधानुभ्याला॥ ९॥ मग
प्रधानबोलिले॥ रायाखणाइलबोलावाह्मणतिले॥ तंवतेव्रतांतसांगतजाले॥ सूर्य

"Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

नारायणाचा ॥१०॥ रथजातहोतांआकाशिं ॥ तोंआडरवळलापोळिसि ॥ मगसूर्यनाराय
णासि ॥ द्विजउपजला ॥११॥ वज्रशस्त्रघातलेंवेगें ॥ तिणेंपोळितेंपाडिलें ॥ आह्मिंसांगा
वेंजवळणतिलें ॥ तंवंरावोचिआलें ॥१२॥ रात्रितेथेंचिक्रमुज्ञागला ॥ तंवभास्करउ
गवला ॥ मगमुखप्रक्षाळुनिबैसला ॥ विप्रा[illegible]विडेंदिधले ॥१३॥ तंवदिनकरउगवला ॥
रावकासघालुनउभाराहिला ॥ मगपाचारितांजाला ॥ सूर्यनारायणातें ॥१४॥ ह्मणे
पोवळिपाडुनयेथें ॥ क्रमुपाहासिंगग[illegible]ऐसेंपाचारूणितयातें ॥ मगझडकेरिवा
हिलेकोदंड ॥१५॥ मगह्मणेसुर्योप्रति ॥ [illegible]घेपांहाति ॥ नाहिंतरिह्मणसिचित्ति ॥
आवचितेंविंधिलें ॥१६॥ मगतेणें[illegible]नोसंडा ॥ बाणसोडिलेउदंड ॥ तंवंयोवना
साचेप्रचंड ॥ शस्त्रजाळसूटलें ॥१७॥ बाणसोडुनतेवेळि ॥ ह्मणसिपाडिलिपोळि ॥
ढथिमाजिकरणबळि ॥ तिजाणवेलआतां ॥१८॥ ऐसेदोघेहिकोपाचढले ॥ तिथेसंग्रा
मासिप्रवर्तले ॥ येकमेकासिपाचारितेझाले ॥ तिऐंकाम्होतेहो ॥१९॥ जयमुणिह्मणे
जन्मेजया ॥ येकेचवंशिचेविरगारराया ॥ सकळिकसांगह्मणउनियां ॥ तिपारियसा

(7)

चिन्हदेउनि ॥२०॥ तिवेळि दिनकर खवळला ॥ आग्निबाण घातला ॥ कटकस [illegible]
ळो लागला ॥ आश्वगजरथपायांचे ॥२१॥ मेग राजा योवनास कोपोनि ॥ वरुण[illegible]
तेव्हां जपोनि ॥ मेघ मुसळधारि वर्षोनि ॥ जैसा आग्नि विझविला ॥२२॥ तिवेळि सू[illegible]
काय केलें ॥ वायुआस्त्रा तें प्रकेलें ॥ तेणें मेघ विध्वंसिले ॥ क्षण एक येकामाजि ॥२३॥ तंव
योवनासें तये क्षणि ॥ प[illegible]गास्त्र घात[illegible] गगनि ॥ तेणें सूर्य गजबजिला मणि ॥ स्म
रिलें तेव्हां गरुडास्त्रें ॥२४॥ मग ग[illegible] आसंख्यात ॥ तिहिं गगन व्यापिलें ब
॥५॥ हुत ॥ न दिसे पाखि झडपित ॥ विदारि[illegible]काते ॥२५॥ तंव राजा योवनास खव ॥२॥
ळला ॥ पर्वतास्त्र घालिता जाला ॥ ति[illegible]डासि पळसुटला ॥ तिपळता तिदेखा ॥२६॥
तिवेळि सूर्यें काय केलें ॥ वज्रास्त्र घातलें ॥ तेणें पर्वत चुर्ण केलें ॥ आर्ध निमिष्य न
लगतां ॥२७॥ ऐसे दोघेहि विरजुंझले ॥ नानाआस्त्रें सिडिनले ॥ तिवेळि योवनासें
काय केलें ॥ मग स्मरिलें मोहनितें ॥२८॥ तिसंचरलि गगनि ॥ तेणें सुर्य उलंडला सु
र्छा येउनि ॥ जांभया देता तिगगणि ॥ जैसा निद्रा मोहिला ॥२९॥ राहिलि संधानाचि

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "Joint project of the"

(7A)

गति ॥ कोदंडपडलेक्षिति ॥ आरूणजालिऐसिगति ॥ वाम्दोरेखूटलेमोकळे ॥ ३० ॥
ऐसाव्यापिलामोहनि ॥ तंवराजायोवनासपातखातयक्षणि ॥ शरूजाळकाहाउ
नि ॥ उभासमिपपातला ॥ ३१ ॥ तंवसूर्यसावधजाला ॥ पुढेंरावोदेखिला ॥ मगमनि
संतोखाला ॥ धंन्यधंन्यगामनतुह्मे ॥ ३२ ॥ [illegible]रंन्राजह्मणउनि ॥ नमारिसततक्षणि ॥
मिप्रसंन्नजालोह्मणउनि ॥ मागसि तेदेइन आतां ॥ ३३ ॥ यरूह्मणेजि ताता ॥ मिमा
गेनतेदेइं आतां ॥ मजन्रामकर्णीचि [illegible] ता ॥ वरूघावारथिचा ॥ ३४ ॥ आपुलेंदे
वपुजेमधि ॥ आम्हिनमिंभावेंसिद्धि [illegible] ह्मणउनप्रसिद्धि ॥ वारूदिधलारथि
चा ॥ ३५ ॥ तिवेळिसूर्यबोलिलावचन [illegible] दिव्यवाराचेदिव्यजाण ॥ वारूताउ
स्कपाण ॥ नकरवांवेंजाणपां ॥ ३६ ॥ यासिविघ्नेंआसतिदारूणे ॥ ताहिदिन्नाघाला
विरारवणे ॥ मिप्रसंन्नजालोंआपलेमनें ॥ वंन्राजह्मणउनि ॥ ३७ ॥ ऐसेंबोलिला
व्यासु ॥ केरोनिघोडियाचासंरखु ॥ यिरह्मणतिकेकडापकासु ॥ घोडाकवणेआण
वा ॥ ३८ ॥ ऐसेसांगोनिन्यमकेव्यासु ॥ द्वारकेनिघताहोयरूषिकेसु ॥ धर्मह्मणेप्रयासु ॥

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

॥आश्व॥ ॥मेध॥
॥५॥ ॥५॥

करोनिघोडाआनावा ॥ ३९ ॥ ऐसेंह्मणोनिव्यास ॥ ह्मणेथोरकरावातुह्मिप्रयास ॥ धर्मपड
लासायास ॥ कांरुषिकेशीनबोलेचि ॥ ४० ॥ कंठसद्गदितजालायेराचा ॥ ह्मणेकांनबोले
चिवाचा ॥ नदेखविभावमनीचा ॥ तोनबोलेम्हणेगेला ॥ ४१ ॥ तेवेळिपांचहिनिघाले
सांगाते ॥ हारिराहाविनातयातें ॥ थोरपावलेदुःखातें ॥ तेकोंतेपांचहिजण ॥ ४२ ॥
तेवेळिबुद्धिआठवलिनकुळा ॥ तेणेटाकिलिचित्रशाळा ॥ जेथेंहोतिद्रुपदिबा
ळा ॥ भोजनकरितसे ॥ ४३ ॥ तंवनकुळह्मणेवोसुंदरि ॥ कायभोजनकरिसिनारि ॥
॥३॥ श्रीहरिआलेवोमंदिरि ॥ तेनबोलतामागेगेले ॥ ४४ ॥ धर्मेंपुसिलायदुवीर ॥ त्यासेंसां ॥३॥
गितलाधर्म ॥ तियेकोनिमेघःश्याम ॥ राजेंद्रनजातसे ॥ ४५ ॥ आणिपांचहिभ्रातहो
तोसांगाते ॥ हारिपरतोनिनपाहेमाघुतें ॥ धर्मेंसांडिलेप्राणातें ॥ चालुउठिझडक
रि ॥ ४६ ॥ ऐसिबोलिलिऐकिलि ॥ मगझडकरिआचवलि ॥ मगनिघतिजालि ॥
तेसुंदरिपरियेसा ॥ ४७ ॥ करुणावचनेआळवितयातें ॥ द्रुपदिपाचारिदेवातें ॥
ह्मणेबांधवात्यारायानपुसतजातोसिमातें ॥ कविंजातोसिदातारा ॥ ४८ ॥ ला

(8)

A joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(8A)

खाण्टहिस्वामिनि। तुँवां आमुतेवाचउनि। आतां रानुकां धारिलामनि। यासेंयज्ञसां
गितला। ४९। तरितुझियामना। जेयज्ञयइलजाण। तिप्रियाविआज्ञा। ऐसिबोल
तिजालि। ५०। तुजवांचुनिदातारा। कवणओहमजसोयरा। सर्वस्वआमुचेमाहे
रा। मायबापातुम्हिचितुं। ५१। मजकारणें [illegible]। तुवांत्यागविलेसेचराचरि तुंआमु
चासोयराजरि। आरंण्यामाजिपु[illegible]। ५२। बंधुदुर्योधनेकपटकेलें
विराजिमासिघातलें। सांतउवायें[illegible]। ऐसातुह्मपावंता। ५३। जैलाजथोरहो
ता। वस्त्रेंजालासिपुरविता। हिसमस्त[illegible]विता। तेंउरिकेंचिहोत्ति। ५४। ऐसिद्र
पदिआवळवितेराह्दि। ह्मणेहृदयि[illegible]चे। कैसानिष्ठुरजालासि। आह्लादिना
वरि। ५५। तुंनपाहासिमाघुतें। तरिपांचहिनैसोडितिप्राणातें। मगआलातुह्मा
जेठितेथें। ऐसितेव्हांबोलिलि। ५६। ऐसिऐकोनिध्वनि। मगपरतुनपाहेचक्र
पाणि। तंवधर्मोचेप्राणयेउनि। द्वारमह्वारिराहिले। ५७। मगह्मणतिलेकीह
लनाथे। धर्मसांडिलप्राणातें। मगआश्चर्यआवकार्यातें। ह्मणउनितयातेंराहा

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

विलें ॥ ५८ ॥ धर्मातें आलिंगिलें ॥ मग आंतः करणीं निवालें ॥ साहि जणांतें ह्मणीतलें ॥
यज्ञ आकल्पित होईल ॥ ५९ ॥ कंठ सगद्गदित जाला राये याचा ॥ ह्मणउनि सिद्धि जाय तु
मचा ॥ तें हरि बोलिला वाचा ॥ जो आकल्पित होईल यज्ञ ॥ ६० ॥ मियें इतनें तिसरे दि
वसीं ॥ ऐसें ह्मणउनि राहाविलें पांडवासी ॥ रात्रि पांचहि बैसले सन्नेसीं ॥ मग ये
कोती विच्यार मांडिला ॥ ६१ ॥ मग बोलिला वृकोदर ॥ घोडा मीं आणीन निर्धा
र ॥ चिंता न करि सातारा ॥ तंव अर्जुनें विनविलें ॥ ६२ ॥ आसावें संगातें सर्व गडे ॥
॥४॥ तंव व्रह्मकेतु उचांठला पुढें ॥ मज पाठवा कायसें साकडें ॥ तंव युधिष्ठिर सुखाव ॥४॥
ला ॥ ६३ ॥ या वरि जन्मेजयें ह्मणीतलें ॥ आर्जुनें समस्त कौरव संव्हारिले ॥
तइं व्रह्मकेतु कोठें होता जाणे ॥ तें सांगावें मज प्रति ॥ ६४ ॥ इति श्रीमाहाभारते
आश्वमेध आख्यानें धर्महरिक्लेशोपरि संवादो नाम द्वितियोध्याय: ॥ श्रीकृष्णार्पणम ॥

(9)

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(9A)

॥श्रीगणेशायनमः॥ मगजन्मेजयबोलिला। ब्रह्मकेतकैसेनिवांचला। ऐसाप्र
श्नकेला। तरितोऐकातुह्मि॥ १ ॥ व्यासह्मणेजन्मेजया। वरस्विपुसिकेलिरस्या।
हेऐकचित्तदेउनियां। तरिसांगेनआतां॥ २ ॥ यरुह्मणेआठराक्षोणिसि। सं
व्हारकेलाकौरवांसि। मगयकुणासांवेदिवसि। रहनकेलेसमस्ता॥ ३ ॥ बभ्रु
सिरहनकरूनआले। मगपार्थेक्रोधायमानझाले। ह्मणेमाझेपुत्रपाडिले। रणामा
जि॥ ४ ॥ वज्रबाणआणिमंत्रिला। मगयासिआज्ञादेताजाला। ह्मणेकौर
वांचिअंतिपिल्लिवहिला समस्तमारिजे॥ ५ ॥ सस्पातालियेकविसस्वर्गि।
गवसुनमारावेआवघे ऐसिआज्ञादेउनवेगि। पोटिच्यागर्भेआदिकरून
मारावे॥ ६ ॥ ऐसिआज्ञाजेदिवसिजालि। तिचपांचदिवसजागविलि। ति
जागृतिआसोलागलि। ब्रह्मकेतांचेनि॥ ७ ॥ मगत्यापांचव्यादिवसीं। रात्रि प्रति
जाहालिपाहाति। तंवजालिऐकति। बोलयेकि॥ ८ ॥ मगअर्जुनेआज्ञादि
धलि। बाणमंत्रोणितेवेळि। यरिच्यायामिनजाहालि। तिणेपुर्वेपरियेसा॥ ९ ॥

॥आश्वमे॥ ॥३॥ मगवोसंगाघातला बाळु ॥ धृतराष्ट्राचे आणिगांधारीस्या खोळु ॥ मगम्हणे राखा ॥मेध॥ ॥५॥
वातान्हुलु ॥ बाळकर्णीचा ॥१०॥ मिंआपुल्यापतिसवे ॥ आतांजाइनस्वभावे रा
(10) त्रिंदिवसपांचसवे ॥ बाळकाकारणे ॥११॥ तंवंआर्जुनेघातलेंत्रास्त्र ॥ यापा
सुनिराखावेंनिभ्रांत ॥ तंवधृतराष्ट्रम्हणत ॥ कायचाडबाळकाचि ॥१२॥ येको
तरस्त्रातहोते ॥ तिकायजालेयेथे ॥ पुढेंकायवर्तलेते ॥ सांगेपाठकनामया ॥१३॥
॥५॥ इतिश्रीमाहाभारते आश्वमेध आख्यानेवेदव्यासउपदेशायज्ञोनामत्रितियोध्यायः ॥३॥ ॥५॥

॥श्रीगणेशायनमः ॥ मगजन्मेजय[illegible]अवधारि ॥ कथासांगाविपुळारि ॥
जेसांगुंगितल्लिसऋषिश्वरि ॥ धर्मरायाप्रति ॥१॥ व्यासम्हणेजन्मेजया ॥ मगतेबा
ळकेघेतल्हेवोसंगिया ॥ मगतेनिघालिलवलाह्या ॥ कुंतिप्रतिपरियसा ॥२॥
ऐसिजातांतयेस्थानि ॥ तंवबाणआलागगणिहुनि ॥ यरिकापिनलिचळ

(pA)

ळोनि । संस्कारकरिलबाळकाच्या ॥ ३ ॥ ह्मणऐयेकेनिश्चळजालि । आज्ञाघेउनि
घालि । कायबाणासिबोलिलि । तिऐकाश्रोतेहो ॥ ४ ॥ ह्मणेयेस्थानिबाळकोतें ॥
जंवमिनिरविनयातें । तंववधुनकरावायातें । आज्ञाआसेआर्जुनाचि ॥ ५ ॥ अं
तःकरणिनिश्चळजालि । ह्लमाउलिस्मरियेलि । तिऐमोहुनिपडिलि । बाणा
सिपे ॥ ६ ॥ मगम्चंपावतिह्मणेबाणातें । तुंनिवांतराहेयेथें । जवमिबाळकोतेंनिर
वितैंनयेकेस्थानि ॥ ७ ॥ ह्मणेयेकेस्थानिबाळकोतें । जिमिनिरविनयातें । तावरि
वधुनकरावायेथैंह्मणत । आज्ञाआसेनारदाचि ॥ ८ ॥ नारदतिन्हिलोकिचेदेवत ॥
त्यासिइश्वरह्लमानदेत । त्याचिआज्ञा[illegible]ासिघालित । बाणकायकरुशके ॥ ९ ॥
ऐसेंबाणराउजिर्निवात । नारदमहिमानजाणत । ह्मणउनआज्ञापाळित
त्याचिदेरवा ॥ १० ॥ ऐसिबाणेआज्ञापाळि । तंवतोआलिकमंदिरधांडोळि । ये
रिबाळघेतलाउपगळि । मगनिघालिलवलाहे ॥ ११ ॥ ऐसितेथुननिघालि ॥
सडकरिमंदिरापावलि । मगकुंतिनमस्कारिलि । तिवेळिआवधारा ॥ १२ ॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे

राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)

दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८

Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com